

Dosarul nr.3ra-555/22
2-20076075-01-3ra-16052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: A. Paniș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Bostan, Gr. Mîra, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Dumitru Ixari,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Dumitru Ixari împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea
emiterii actului administrativ individual favorabil, repararea prejudiciului material,
împotriva deciziei din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul depus de Dumitru Ixari și menținută hotărârea din 03 iunie 2021 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 26 iunie 2020, Ixari Dumitru a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ, ulterior concretizată, împotriva Casei
Naționale de Asigurări Sociale solicitând reexaminarea dosarului de pensie, luarea în
calcul a perioadei lipsă, acordarea prejudiciului material a perioadei lipsă și indexarea
incorectă, acordarea prejudiciului material începând cu 01 aprilie 2020 și acordarea
suportului financiar unic pentru anii 2019 – 2020.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 08 noiembrie 2017 s-a adresat cu cerere
către Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Florești prin care a solicitat
stabilirea pensiei anticipate pentru limita de vârstă, potrivit art.15 din Legea nr.156-
XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii.

La 17 noiembrie 2017 a intrat în posesia Deciziei Casei Naționale de Asigurări
Sociale, Casa Teritorială Florești, cu nr.27/2017/26144 din 15 noiembrie 2017 prin
care s-a decis refuzul cererii din motivul că „solicitantul nu dovedește un stagiul de
cotizare necesar de cel puțin 33,5 ani, raportat la vârsta acestuia la data depunerii
cererii. Stagiul de cotizare la data refuzului constituia 29,6 luni.

A solicitat Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale Florești
explicații referitor la refuzul stabilirii pensiei anticipate pentru limita de vârstă, iar prin
răspunsul din 29 ianuarie 2018 cu nr.101/08-126, i s-a comunicat că, nu i s-au inclus în
stagiul de cotizare toate perioadele contributive, din motiv că nu a anexat la cerere toate

documentele doveditoare.

Astfel, în sensul înlăturării neajunsurilor, la 11 aprilie 2018 a solicitat examinarea repetată a dosarului, cu anexarea copiilor documentelor ce corespundeau originalelor la data depunerii cererii din 08 noiembrie 2017.

La 19 aprilie 2018 a intrat în posesia Deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Florești din 17 aprilie 2018, cu nr.27/2018/21151, din care rezultă refuzul repetat de stabilire a pensiei anticipate pentru limita de vârstă.

Consideră reclamantul că, Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale și a Casei Teritoriale Florești cu nr.27/2018/21151 din 17 aprilie 2018, cât și răspunsul la cererea prealabilă, sunt ilegale în fond, fiind emise contrar prevederilor legale.

La 08 noiembrie 2017, s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Florești, în temeiul art.15 din Legea nr.156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii a Republicii Moldova, cu o cerere în scris, cu anexarea documentelor doveditoare în total, pentru acordarea pensiei anticipate pentru limita de vârstă.

În urma refuzului din 17 aprilie 2018 nr.27/2018/21151, răspunsul la cererea prealabilă, i-a fost abuziv respinsă includerea perioadei 2000-2003 (8 luni) în total 3,8 ani, ani contributivi, la care a plătit contribuții de asigurări sociale fixe potrivit Bugetului anual de Asigurări Sociale, în urma prelucrării individuale a cotei proprii de pământ.

Nefiind de acord cu Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Florești din 17 aprilie 2018 nr.27/2018/21151, în baza art.16 alin. (1) și (2) a Legii contenciosului administrativ, la 13 iunie 2018 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată cu privire la anularea Deciziei din 17 aprilie 2018 nr.27/2018/21151 și stabilirea pensiei anticipate pentru limita de vârstă.

La 08 octombrie 2019, Judecătoria Soroca a admis acțiunea lui Dumitru Ixari împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale în partea anulării Deciziei nr.27/2018/21151 din 17 aprilie 2018, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Florești, să adopte decizia privind stabilirea în favoarea lui Dumitru Ixari a pensiei anticipate pentru limita de vârstă în mărimea și modul prevăzut de lege.

La 05 mai 2020, prin intermediul oficiului poștal, cu o întârziere de o lună, i-a fost acordată suma bănească a pensiei anticipate pentru limita de vârstă.

Menționează că, din perioadele luate în calcul de către Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială Florești, la acordarea sumei bănești i-a fost refuzată perioada din data depunerii cererii, cauzându-i astfel un prejudiciu de 05 luni 02 zile.

Din răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale și a Casei Teritoriale Florești, la cererea din 06 mai 2020 și mai apoi la cererea prealabilă din 13 mai 2020, reiese că perioada lipsă nu a fost inclusă în calculul bănesc din motiv că, în hotărârea judecătorească nu este indicată această perioadă.

Indică în acest context că, Casa Națională de Asigurări Sociale trișează când spune că motivul neincluzerii acestei perioade, nu se află în Hotărârea Judecătoriei din următoarele considerente:

Stagiul complet de cotizare îl constată trei decizii: a) Decizia din 15 noiembrie 2017 nr.27/2017/26144 confirmat de Casa Națională de Asigurări Sociale cu un stagiul de 29,6 ani; b) Decizia nr.27/2018/21151 din 17 aprilie 2018 confirmat de Casa

Națională de Asigurări Sociale cu un stagiul de 1,5 ani de la data inițială a depunerii cererii și constituie un stagiul complet la data de 17 aprilie 2018 - 31,1 ani/ (Copia se anexează); c) Hotărârea Judecătorei cu un stagiul de 3,8 ani. În total stagiul de cotizare constituie 34,9 ani.

Susține că, neluarea în calcul a uneia dintre aceste Decizii, nu permite acordarea pensiei anticipate pentru limita de vârstă, din motiv că, nu se dovedește un stagiul de cotizare necesar. Quantumul pensiei minime pentru limita de vârstă constituie 961 lei, ceia ce reprezintă echivalentul quantumului venitului lunar minim garantat. Având în vedere creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent, la 01 aprilie 2017 se indexează cu coeficientul de 6,8 %. Suma prejudiciului material în urma neincluzării în calcul a perioadei lipsă, ce a contribuit la indexarea incorectă în continuare a anilor 2018, 2019, 2020, în comparație cu sumele perioadelor acordate prin răspunsul la cererea din 08 mai 2020 de către Casa Națională de Asigurări Sociale, constituie 7213,07 lei.

Mai invocă reclamantul că, din ultima dată a indexării, din 01 aprilie 2020 până în prezent, prejudiciul material constituie 83,84 lei lunar.

Reclamantul solicită reexaminarea dosarului de pensie; luarea în calcul a perioadei lipsă; acordarea prejudiciului material a perioadei lipsă și indexarea incorectă; acordarea prejudiciului material începând cu 01 aprilie 2020; acordarea suportului financiar unic pentru anii 2019, 2020.

Prin hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă, ca neîntemeiată, acțiunea în contencios administrativ depusă de Dumitru Ixari împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, prin care să fie reexaminat dreptul la pensie, cu includerea stagiului lipsă, acordarea suportului financiar unic pentru anii 2019-2020, acordarea lunară a prejudiciului material (f.d.116, 151-160).

La 07 iunie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de art.232 din Codul administrativ, Dumitru Ixari a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, ulterior, la 27 octombrie 2021, a depus apelul motivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d.120-148, 164-176).

Prin decizia din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Dumitru Ixari și menținută hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.199, 200-206).

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Completul judiciar al instanței de apel a constatat că, hotărârea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material și procedural.

Cu referire la prevederile art.40 alin.(4) – (6) din Legea nr.156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, Colegiul instanței de apel a apreciat că, instanța de fond a ajuns la o concluzie justă precum că, autoritatea publică pârâtă în mod corect a stabilit dreptul la pensie anticipată pentru reclamant din data de 11 aprilie 2018, data la care reclamantul/apelantul Dumitru Ixari a prezentat cererea însoțită de actele justificative.

Deși, Dumitru Ixari invocă necesitatea stabilirii pensiei din data de 08 noiembrie 2017, data la care reclamantul a depus prima cerere, instanța ierarhic inferioară a reținut ca fiind corectă concluzia instanței de fond că, o astfel de argumentare a apelantului Dumitru Ixari este una neîntemeiată și lipsită de suport probatoriu, notând în acest context că, cererea depusă la 08 noiembrie 2017 a fost respinsă de autoritatea publică pârâtă, iar refuzul în cauză nu a fost contestat.

Totodată, instanța de apel a mai reținut că, însuși Dumitru Ixari a confirmat faptul că, la cererea din 11 aprilie 2018, a anexat înscrisuri suplimentare, care au fost reținute ca fiind suficiente pentru admiterea pretențiilor sale de către instanța de judecată la emiterea hotărârii din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, devenită irevocabilă în urma efectuării controlului judiciar de către instanțele ierarhic superioare.

Instanța de apel a apreciat ca fiind justă concluzia instanței de fond că, omisiunea reclamantului Dumitru Ixari de a contesta decizia de refuz în stabilirea pensiei din 15 noiembrie 2017, precum și omisiunea acestuia de a prezenta același set de acte la cererea din 08 noiembrie 2017, ca și la cererea din 11 aprilie 2018, ține în mod exclusiv de culpa acestuia și nu poate fi imputată autorității publice pârâte.

În această ordine de idei, criticile reclamantului/apelantului Dumitru Ixari referitor la stabilirea eronată a dreptului la pensie anticipată pentru limita de vârstă, din data de 11 aprilie 2018, instanțele ierarhic inferioare le-au apreciat ca fiind neîntemeiate, punctând în acest context că, în fapt, autoritatea publică pârâtă a executat hotărârea irevocabilă a instanței de judecată, fiind puse în aplicare constatările instanței de judecată.

Cu referire la pretenția reclamantului/apelantului Dumitru Ixari privind acordarea suportului financiar unic pentru anii 2018 – 2020, Colegiul instanței de apel a concluzionat că, instanța de fond just a concluzionat că, Dumitru Ixari în mod nejustificat a solicitat acordarea suportului financiar în cauză. În acest context, instanța ierarhic inferioară a reținut că, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond reclamantul a confirmat instanței că, a primit ajutorul financiar pentru anul 2020.

În lumina celor relatate, Colegiul instanței de apel a conchis că, instanța de fond corect a apreciat pretențiile reclamantului ca fiind neîntemeiate și pasibile de a fi respinse.

Totodată, instanța de apel a notat că, nu poate fi reținut argumentul apelului că, instanța de fond nu a luat în considerare că, în hotărârea din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Centru nu este indicată data concretă din care urma a fi acordată pensia anticipată, și că în astfel de circumstanțe pensia urma a fi calculată din data de 08 noiembrie 2017, dar nu din data de 11 aprilie 2018, după cum a stabilit organul de asigurări sociale. Instanța de apel a menționat în acest context că, în condițiile în care reclamantul Dumitru Ixari recepționând hotărârea din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Centru, a considerat că, este necesară explicarea referitor la aplicarea dispozitivului hotărârii, acesta urma să facă uz de prevederile art.251 din Codul de procedură civilă, dar nicidecum să inițieze o altă procedură administrativă.

În această ordine de idei, a fost constată netemeinicia argumentului reclamantului/apelantului, în condițiile în care înscrisurile anexate la dosar denotă că,

Ixari Dumitru nu a contestat răspunsul organului de asigurări sociale la cererea depusă la 08 noiembrie 2017.

La 15 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Dumitru Ixari a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, ulterior, la 06 mai 2022 a depus recursul motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d.209, 220-226).

În susținerea recursului a reiterat circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată precum și în cererea de apel.

Mai consideră că, neluarea în calcul perioada din 08 noiembrie 2017, data depunerii cererii de stabilire a pensiei, data ignorată de CNAS/CT Florești, până la data de 11 aprilie 2018 data acordării pensiei anticipate este perioada lipsă în calcul matematic bănesc care îi aduce prejudicii materiale, care mai apoi contribuie la creșterea prejudiciului material în urma indexării incorecte a cuantumului (mărimea) pensiei anilor 2018-2020, din data de 01 aprilie 2020 data ultimei indexări, lunar prejudiciul material continuă să crească.

Consideră că, îi este încălcat dreptul legal la acordarea pensiei anticipate pentru limita de vârstă, invocând în acest sens prevederile art.31 alin.(2) din Legea nr.156-XIV din 14 octombrie 1998.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 22 februarie 2022, în ședință publică (f.d.199, 200-206).

Materialele cauzei atestă că, la 09 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Curtea de Apel Chișinău a notificat recurentului Dumitru Ixari dispozitivul deciziei recurate, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.208).

Din materialele cauzei rezultă că, la 03 mai 2022, Dumitru Ixari a recepționat, prin intermediul oficiului poștal, decizia integrală din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce rezultă din avizul de recepție nr.DS8006558934AS (f.d.219).

La 06 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, Dumitru Ixari a depus recursul motivat împotriva deciziei din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d.220-226).

În condițiile enunțate, recursul depus de Dumitru Ixari împotriva deciziei din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost depus în termenul legal prevăzut la art.245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ.

La 16 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale copia recursului depus de Dumitru Ixari împotriva deciziei din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.230), însă, până la data examinării admisibilității recursului n-a făcut uz de dreptul procedural respectiv și nu a depus referința la recursul deferit judecății.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Dumitru Ixari.

În conformitate cu art.230 și art.246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Dumitru Ixari se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron